

ARDEALUL = = JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

REDACȚIA:
Str. G. Mărzescu Nr. 20

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 700 Lei pe 1 an
: : : : : Advocați : : : : : 500 Lei pe 1 an
: : : : : Magistrați : : : : : 400 Lei pe 1 an

Anunțuri și reclame după tarifi

Administrația la
Radio Reclame România S. A.
Str. Iuliu Maniu 3,
Telefon: 630

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul revistei

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Consilier la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului din Cluj și vicepreședintele Uniunii Avocaților din Țară

S U M A R :

1. Despre poprire	de Liviu Teclu	4. Jurisprudențe procedurale
2. Jurisprudențe civile,	judecător la Judecătoria Mixtă Turda	5. Jurisprudențe penale
3. Jurisprudențe comerciale		6. Jurisprudențe la alte legi

Nu se publică decât hotărârile instanțelor de recurs, iar ale instanțelor de fond numai cele cenzurate de instanțele superioare sau remase definitive

Colaboratorii din anul 1931:

dr. Partenie Crișan

Al. N. Gane
primpreședintele Consiliului Legislativ

dr. Aurel Iancu
magistrat Trib. Lugoj

Dr. Kovács Nicolae
magistrat

Petru Maior
șefjudecător la Judecătoria Mixtă Lugoj

Mihai Gh. Mușătescu
judecător Deta, Timiș

Dr. Munteanu

Dr. Carol Nesselrode
judecător consilier

Titus D. Panu
Consilier la Curtea de Apel Brașov

I. Postulache
judecător Hațeg

Liviu Teclu
dr. Ioachim Tolciu
adv. Cluj

Dem. Țigoianu
magistrat

Nicolae G. Vasilescu
avocat, Deputat

BCU Cluj / Central
**Banca
Ardeleană și
Cassa de Economii
S. A. R.**

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată în anul
1894

Este cointeresată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta

Sucursale:
**Arad, Brașov, Oradea, Sibiu,
Târgu-Mureș, Turda**

**CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA
DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.
CLUJ, PIAȚA UNIRII**

Capitaluri
proprii Lei
77.000.000

**7
SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOSĂN.**

Efectuază
avantajos
orișice afa-
ceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

**BANCA
CENTRALĂ**

**PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3**

Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de tranzacțiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

**Capital: Lei 50,000.000
Fonduri: Lei 20,000.000**

Legături directe cu America!

Despre poprire

După ce o sentință a rămas definitivă, ea se bucură de prezumția „*juris et de jure*” că acele cuprinse corespund adevărului și dreptății. Pe această bază legea i-a dat putere executorie, cel obligat sau condamnat va fi silit să execute dispozitivul judecătoresc.

După materia juridică în care sentința dispune, execuția va fi penală, fiscală sau civilă.

Execuția civilă se petrece între particulari, ea are un caracter privat și obiectiv, nu interesează colectivitatea decât în mod indirect și nu poate atinge persoana celui obligat, ci numai averea acestuia. Unde nu există avere urmăribilă satisfăcerea intereselor civile încetează.

Averea unei persoane poate fi de mai multe feluri. Distingem din punctul de vedere al mobilității și al realității :

1). *mobile corporale*; 2). *mobile incorporale*; 3). *imobile corporale*; 4). *imobile incorporale*.

Asupra fiecărui fel de avere se poate exercita execuția silită după reguli anumite prevăzute în legile de procedură civilă și execuțională.

Mobilele incorporale se numesc creanțe și execuția asupra lor se numește poprire.

Poprirea este deci mijlocul prin care creditorul se îndestulează din creanțele datornicului său. Acest fel de îndestulare este, cel puțin în teorie, mai încet și mai greoiu pentru motivul că operațiunea juridică este dublă :

1. atragerea creanței urmăritului asupra urmăritului, și

2. realizarea acestei creanțe, de aci și poprirea are două faze importante, o fază de interes juridic cuprinzând constatări și deplasări de drepturi și o fază de execuție propriu zisă.

Faza de interes juridic este caracteristică poprirei. La baza poprirei, ca și la oricare alt mod de executare, stă ordonanța care investeste titlul creditorului cu putere executorie. Este deci stabilit dela început, că odată ce ordonanța de executare a rămas definitivă, valabilitatea titlului creditorului nu poate veni în discuțiune în cadrul procedurii de poprire, datornicul poate invoca numai stingerea obligațiunii totale sau parțiale, pe căile și în condițiunile expres prevăzute de lege. Tot interesul juridic se concentrează asupra existenței creanței poprite, adică asupra raportului de drept dintre debitor și creditorul debitorului zis și terță persoană poprită.

În principiu creditorul poate popri orice creanță a datornicului său, în orice stadiu s'ar afla aceasta, poate popri chiar un drept încă nedeterminat de unde urmează că stabilirea judecătorească a existenței creanței poprite intră cu toată amplitudinea necesară în cadrul poprirei. Se pot prezenta din acest punct de vedere o înfinitate de situațiuni, corespunzătoare situațiunilor juridice posibile între datornic și datornicul datornicului.

Sunt cazuri când rezolvirea acestui raport este ușoară, cum spre exemplu când persoana terță recunoaște fără dificultăți existența creanței urmăritului sau când se poprește un salariu bine determinat la o autoritate publică. Sunt însă alte cazuri

dificile când creanța poprită fiind contestată, este nevoie de stabilirea ei pe cale litigioasă.

Aci este locul să constatăm o interesantă deosebire între procedura de execuție din Vechiul Regat și procedura de execuție ardeleană și anume prima, generalizând cazul creanței contestate, a stabilit o procedură litigioasă obligatorie în orice poprire, așa zisa instanță de validare a poprirei (art. 458—463 proc. civ. rom.), pe când procedura ardeleană, până în momentul opunerii terței persoane, primește ca necontestată creanțe poprită, o declară cesionată în favoarea urmăritului (art. 1231 legea LX. 1881) și ordonă ca plata ei să se facă direct la mâna aceluia. Abia în momentul opunerii, măsurile de executare încetează și creditorul capătă, la cerere, autorizațiune judecătorească pentru ca în numele său propriu să pornească procedura litigioasă de stabilirea creanței poprite (art. 124 Legea LX. 1881). În baza sentinței astfel obținută creditorul poate executa silit direct pe terță persoană prin orice mod de executare asupra întregii averi a acestuia, iar sumele încaste îi parțin numai după ce instanța de poprire în urma eventualei desbateri seriale aduce deciziunea de asemnare (art. 125 din aceeași lege). Evident că poprirea ardeleană este mai practică pentru că evită procedura litigioasă în cazurile în care ea nu este necesară.

Deosebirea fundamentală între cele două legislațiuni este însă cea privitoare la efectul poprirei față de terță persoană și față de creditorii popritori între ei. Pe când Legea LX. 1881, prin art. 47, consacră ca efect al sequestrului, dreptul de gaj legal asupra obiectelor urmărite, care drept se înțelege restrâns la suma urmărită și cu drept de prioritate la îndestulare în ordinea efectuării sequestrului, procedura civilă română nu cunoaște dreptul de gaj execuțional și nu cunoaște nici un drept de prioritate sequestrantului anterior. Mai mult încă, în vechiul Regat, indisponibilitatea lovește toate creanțele, indiferent de valoarea lor, pe care terță persoană le-ar datora urmăritului.

Diferențele între cele două legislațiuni sunt așa dar foarte mari. Repetăm: în Ardeal creanța poprită este lovită de indisponibilitate numai în măsura sumei urmărite și creditorii se îndestulează integral în ordinea efectuării sequestrului, dreptul de prioritate fiind un atribut esențial al gajului, în Vechiul Regat indisponibilitatea lovește toate creanțele existente între datornic și terță persoană, iar creditorii cari au introdus sequestru anterior validării, indiferent de ordinea efectuării sequestrului, se îndestulează pe același plan, în proporțiune cu mărimea creanțelor fiecăruia.

Acest din urmă sistem a fost viu criticat în doctrina română din pricina efectului exorbitant de a imobiliza sume oricât de mari chiar în cazul când poprirea se face pentru îndestularea sau asigurarea unei creanțe minime. Nu trebuie să uităm că conf. art. 455 pr. civ. rom. poprirea se poate ordona ca măsură de simplă asigurare, cu ocazia înaintării unei acțiuni bazată sau nebazată, în care caz efectul exorbitant al poprirei are de-a-dreptul caracterul unui abuz legal.

Defectuositatea sistemului român provine din aceea că el nu cunoaște dreptul de gaj execuțional.

Intr'adevăr, neexistând între creditorii chirografari nici un drept de prioritate la îndestulare, în sistemul român primul sequestrant este silit să împartă creanța poprită cu toți sequestruanții urmăritori. Protecția pe care legea română o dă primului sequestrant este deci foarte slabă, adesea iluzorie. Pentru a remedia în parte acest neajuns, legiuitorul român a fost nevoit să introducă sistemul indisponibilității totale, căutând astfel să asigure creditorilor dela început o masă de îndestulare cât de mare. Dar indisponibilitatea totală, după cum am arătat, constituie ea însăși un neajuns, de unde defectuoșitatea sistemului român apare evidentă.

Poprirea se mai poate defini: concentrarea a două execuțiuni într'una singură prin înconjurarea creditorului intermediar. Dacă C datorează lui B și B datorează lui A, în loc ca C să plătească lui B și B să plătească lui A, prin mijlocul poprirei C va plăti direct lui A. În momentul când C plătește lui A, ambii datornici B. și C. sunt scoși din obligo, producându-se în privința lor compensațiunea a două creanțe contrarii. În adevăr în acel moment, raportul de drept între A și B se stinge prin plată, pe de altă parte C plătește datoria lui B către A, prin efectul subrogațiunii legale (art. 1358 c. c. a.) devine creditorul lui B, astfel și raportul de drept dintre B și C se stinge prin compensațiune. Până în momentul plății raporturile de drept originare subsistă, novațiune, expromisiune, delegațiune nu au loc, răspunderea datornicului urmărit către creditorul sequestrant rămâne întregă. Art. 128 din Legea LX 1881 o spune lămurit, stabilind și aceea că cheltuelile provocate de procedura litigioasă pornită fără rezultat contra terței persoane, se adaugă la accesoriile creanței procesului de fond.

În rezumat faza de interes juridic a poprirei cuprinde următoarele momente: 1. lovirea de indisponibilitate a creanțelor poprite, întrucât aceste creanțe există, efect ce se produce odată cu notificarea poprirei către terța persoană. 2. constatarea judecătorească a existenței creanței subsidiare, pe cale litigioasă. 3. transferarea creanței subsidiare asupra creditorului popritor, tot prin hotărâre judecătorească.

Transferarea creanței este o cesiune pe cale de execuție (art. 123 legea LX 1881), (Matei Cantacuzino El. Dr. C. pag. 500). Regulele cesiunii i se aplică atât din punct de vedere al efectului față de datornicul poprit sau cedat, cât și din punct de vedere al efectului față de datornicul poprit sau sedat, cât și din acel al răspunderii cedentului pentru veritatea și încasabilitatea creanței cedate (art. 123 al. 5 Legea de execuție) cu deosebirea că transferarea în sine nu poate constitui plată, deci ea nu exclude continuarea execuției asupra altei averi a urmăritului. Rămâne la aprecierea instanței, ca după normele cuprinse în art. 117 Legea de execuție, să admită execuția continuativă.

După terminarea acestor operațiuni juridice, poprirea intră în faza a doua, care nu este altceva decât o executare propriu zisă îndreptată de astădată în contra terței persoane poprită. Nimic nu împiedecă pe creditor de a se sluji în contra acesteia de toate modurile de execuție civilă, eventual

de a popri creanțele terței persoane, ce le are de încasat dela datornicii ei, persoane de rangul al patrulea, etc., în care caz se produce înlănțuirea a două sau mai multe popriri.

În concluziune, și cu referire la viitoarea legislațiune unitară a Statului Român, trebuie să constatăm în această interesantă materie a poprirei, superioritatea principiilor din procedura ardeleană. Înlăturarea instanței de validare când aceasta este inutilă și efectul moderat și rațional al poprirei față de terții și față de creditorii între ei, fac din poprirea ardeleană o procedură rapidă și potrivită cu mersul normal al afacerilor.

Turda, 9 Iulie 1932

Liviu Teclu

Judecător la Judecătoria Mixtă Turda

Jurisprudențe civile

CURTEA DE APEL ORADEA, Secția I-a

Dos. Nr. 878-1931. Dec. Nr. 152. Preș.: Dr. Andrei Ilie
Este normă de drept, că contractele între părinți și copiii, până la proba contrară, se consideră, ca donațiune.

Curtea, asupra apelului susmenționat constată, că instanța primă a respins acțiunea reclamantului obligându-l și la plata cheltuelilor de judecată pentru motivele, că n'a probat, reclamantul cu nimic, că contractul din litigiu a căruia reziliare a cerut-o ar fi contract de donațiune și nu contract de cumpărare-vânzare, adică cu titlu oneros, deci anularea acestuia pe titlu de ingratitude nu se poate cere, dar chiar în ipoteză, că contractul din litigiu ar fi un contract de donațiune nici în acest caz nu poate fi reziliat pe titlu de ingratitude, pentru ca din probele dela dosar și din susținerile părților rezultă, că nu pârâțul donatar, ci reclamantul donator a insultat grav și lovit pe pârâțul, deci în speță nu există ingratitude, nu s'a putut admite cererea din acțiune a reclamantului, de a rezilia contractul din litigiu pe motivul, că pârâțul n'a îndeplinit acea obligațiune a sa din contract să muncească pe contul său propriu imobilul cu numărul top. 2402 și să dea reclamantului jumătate din recoltă aceluia, pentru că chiar reclamantul a făcut imposibilă îndeplinirea acestei obligațiuni prin faptul că tratând în mod insuportabil pe pârâțul și soția legitimă a sa, au fost nevoiți a părăsi casa reclamantului și a se refugia la soacra pârâțului, în fine, arată tribunalul pentru care motive nu accepta unica depoziție, favorabilă reclamantului, a martorului Alex. Pinteș, care este fiul reclamantului și fratele pârâțului, fiind cu pârâțul în relațiuni dușmănoase și care râvnind la averea imobiliară ce o ar primi reclamantul în cazul când contractul ar fi reziliat este în cauză direct interesat.

Având în vedere că reclamantul nemulțumit contra acestei sentințe a înaintat apel, pe care l'a întemeiat pe următoarele motive:

1.) Din datele dela dosar și din probațiunea administrată rezultă, că contractul din litigiu nu este un contract de cumpărare și vânzare, ci un contract de donațiune, care pentru motivul de

ingratitude poate să fie reziliat, deci în această privință instanța primă a judecat greșit.

2). Instanța primă neîntemeiat a înlăturat depozitia martorului Alexandru Pinte, din a cărui depozitie, precum și din depozitiile martorilor Pinte Ioan, Pinte Vasile și Pinte Maria rezultă, că pârâțul donator a comis față de el ingratitude, purtându-se față de el în mod necinstit, atacându-l și amenințându-l cu omor, excepționând, că tribunalul a acceptat depozitiile martorilor: soacra pârâțului soția lui Siladi Ioan și a Mariei Zongra.

3). Contractul din litigiu trebuia reziliat și pentru motivele, că pârâțul n'a îndeplinit dispozițiunile aceluia, de a munci în regie proprie cele 10 jughere donate lui și a da reclamantului jumătate din recoltă și în fine pentru că pârâțul o renunțat la donațiunea din litigiu.

ad. 1), *Considerând că este norma de drept că toate contractele încheiate între părinți și copii, până la proba contrară se consideră ca contracte de donațiune*, deci pârâțul și nu reclamantul trebuia să dovedească că contractul din litigiu nu e contract de donațiune, ci contract de cumpărare-vânzare, ceiace pârâțul nu numai că n'a făcut, ci singur a recunoscut, că în preț de cumpărare n'a plătit nici un ban, apărarea sa culmina în aceea, că prețul de cumpărare îl consideră achitat cu serviciile pe care le-a prestat el în gospodăria reclamantului din copilăria sa, până la vârsta sa majoră, dar această apărare a pârâțului este nefondată, pentru că el, pentru afirmativele sale prestațiuni în gospodăria reclamantului ar putea pretinde plată numai dacă ar proba, că în privința aceasta u avut stipulațiune expresă, pentru că norma de drept este, că între rudeniile de aproape prestațiunile de muncă se consideră gratuite, dacă nu se probează, că au avut între ei convențiune de a se plăti, în consecință prima instanță greșit a stabilit că contractul din litigiu este contract de cumpărare-vânzare și nu de donațiune, deci primul motiv de apel al reclamantului ar fi întemeiat.

Ad. II. *Considerând că stabilit fiind, că contractul din litigiu este contract de donațiune, reclamantul ca donator este în drept pentru ingratitude să ceară rezilierea aceluia*, considerând, că reclamantul ca fapte de ingratitude invoacă în acțiunea sa, că atât pe el cât și pe soția sa l-a tratat de tot rău, fără să precizeze cu nimic în fapte concrete în ce ar fi consistat acest rău tratament, că ar fi ridicat bastonul asupra sa, în fine că l'ar fi amenințat cu omor, motiv susținut și în apel, la care a mai adăos în apel, că pârâțul s'a purtat față de el în mod necinstit, fără să precizeze în ce fapte s'au manifestat acest mod necinstit și că l'a atacat fără a arăta, când, unde și între ce împrejurări.

Considerând, că deși obligamentul probărei afirmativei ingritudinii, cade în sarcina reclamantului conform art. 269 totuși n'a probat nimic reclamantul din cele susținute de el în privința comiterii ingritudinii, pentru că martorul Ioan Pinte, probează numai atâta, că atunci când pârâțul cu soția sa, a părăsit casa reclamantului a auzit o ceartă mare între părțile litigante și fără a preciza, dacă el a fost prezent la această ceartă

susține, că cearta ar fi provocat-o pârâțul și femeile, care î-l însoțeau, nu arată însă, că ce ar fi fost antecedentele acestei certe și prin ce fapte ori vorbe ar fi provocat cearta pârâțul și femeile din anturajul său, Curtea din aceste motive nu poate primi depozitia neclară și nemotivată a acestui martor, care deși rudenie ambelor părți se vede evident, că vrea să favorizeze pe reclamantul, dar chiar dacă Curtea ar admite ca adevărată depozitia acestui martor, nici în acest caz n'ar putea stabili cazul de ingratitude, pentru că o simplă ceartă dintre niște țărani, cu un grad de cultură mai redusă, nu este suficient pentru a putea stabili existența unei ingritudinii.

Tot acest martor mai depune, că a auzit tot atunci, că soția pârâțului a înjurat pe reclamantul de Dumnezeu și cu expresiuni triviale, Curtea nu poate primi nici această parte de depozitie ca adevărată, pentru că nici reclamantul n'a cerut în acest proces a stabili ingratitudea soției pârâțului și în acest scop nici n'a chemat-o în proces spre a putea avea posibilitatea de apărare, de altcum jurisprudența a stabilit, că între țărani simplele înjurături, dacă nu se repetă mereu, nu formează motiv de ingratitude.

Considerând, că nici Curtea de Apel pentru motivele bine arătate în sentința tribunalului nu primește depozitia martorului Alexandru Pinte, fiind în cauză materialicește interesat, ba chiar cum probează martorii Zonga Maria și soția lui Szilagyi Ioan acest martor prin intervenția sa brutală și nereclamată de împrejurări a cauzat diferendul dintre părțile litigante prin faptul, că atunci când cearta dintre părți luase sfârșit, a venit el și l'a bătut pe pârâțul, deci este evident relațiile dușmănoase ale sale față de pârâțul.

Considerând că acea depozitie a martorei Maria Pinte și a martorului Vasile Pinte, ca soacra pârâțului ar fi zis; că îl va omorâ pe reclamantul prin fiul său Szilaghi Victor chiar dacă ar corespunde adevărului nu poate constitui ingratitude în sarcina pârâțului, asemenea nu constituie ingratitude în sarcina pârâțului acea depunere a martorului Vasile Pinte, că atunci când pârâțul cu soția și soacra sa și martora Zonga Maria au fost brutalizați și dați afară din casa reclamantului soția pârâțului adresându-se mamei sale ar fi zis, că „n'ai avut un cuțit să îl bagi în el” iar reclamantul, pentru motivul arătat la aprecierea depozitiei martorului Ioan Pinte, iar martorii Dr. Ioan Pogacias, Zaharia Iosif, Suta Vasile, Fabian Ioan și Solduban Gheorghe în chestia de ingratitude nu au depus nimic.

Considerând, că din depozitiile martorei neinteresate Zonga Maria, confirmată cu depunerea soacrei pârâțului soția lui Szilaghi Ioan se desprinde, că între părțile litigante pentru motive de caracter material erau oarecare neînțelegeri, spre a aplana aceste neînțelegeri a venit la casa reclamantului, unde locuia și pârâțul cu soția sa, soacra pârâțului cu Zongra Maria tovarăsa ei de descindere, pe care însă reclamantul le-a primit cu ofense de a le numi prostituate, invitând pe soacra sa să își ducă fata, soția pârâțului, acasă și să o țină, căci el va aduce pentru fiul său pârâțul, o prostituată, prin care purtare a sa reclamantul a dat

expresiune, că nu o tolerează în casa sa pe soția pârâtului, preferind în locu-i, chiar și pe o prostituată, după acestea reclamantul în așteptarea executării somației sale a eșit din cameră și când a văzut că cele somate nu pleacă a intrat în cameră fiul său Alexandru Pinteș, care în mod brutal a atacat și bătut pe pârâtul, venindu-i întru ajutor și reclamantul, care cu un șustar, a lovit și pe pârâtul și pe soacra sa, continuând atacul cu așa vehemență că i-a succedat reclamantului cum singur recunoaște în memoriul său înaintat la 18 Iunie 1930 (vezi fila 29) să alunge din casa sa, pe toți.

Considerând, că din toate acestea rezultă, că nu pârâtul a fost ingrât, ci reclamantul a făcut tot posibilul ajutat de fiul său Alexandru Pinteș să scape pe pârâtul și mai ales de soția acestuia.

Considerând că reclamantul n'a probat că pârâtul ar fi săvârșit față de el fapte de ingrâtitudine Curtea a ordonat audierea personală sub jurământ, a părților, pe care a și efectuat-o în cursul căreia reclamantul a negat toate faptele ce se probează de martora Zongra Maria și soția lui Ion Szilagyi soacra pârâtului, recunoscând numai atât că a lovit cu șustarul, pe soacra pârâtului pentru că l-a înjurat, iar pârâtul a deșus la fel că soacra sa și martora Zongra Maria, după aceste reclamanți a cerut admiterea sa la jurământ și audierea ca martore a lui Toader Pinteș, pârâtul a cerut să fie el admis la jurământ.

Considerând, că n'are importanță pentru soluționarea cauzei dacă pârâtul cu soția și soacra sa și cu martora Zongra Maria au dormit, după ce au fost alungați de reclamant, la Toader Pinteș ori la Traian Pinteș, au omis audierea martorelui Toader Pinteș ca inutilă.

Considerând, că pârâtul este parte adversă a părții probante, că declarația sa este făcută verosimilă cu depoziția martorilor Zongra Maria și soția lui Ioan Zzilagyi în baza art. 371 pr. civ. a ordonat a fi admis la jurământ pârâtul, care după avertizment legal menținându-și declarația a prestat jurământul, în urma căruia nu numai că este combătută afirmativa ingrâtitudine, ci se probează că reclamantul a alungat din casa sa pe pârâtul și soția acestuia, — deci al doilea motiv de apel al reclamantului rămâne nefondat, neputând califica Curtea de ingrâtitudine nici acea declarație a pârâtului probată de martorele Ioan Pinteș, că după alungarea pârâtului din partea reclamantului, pârâtul în supărarea și disperarea sa a zis că dacă ar fi acum aici reclamantul n'r mai merge acasă, pentru că aceasta s'a petrecut la 2 luni după alungarea lui, când și procesul prezent era deja în cursere.

Ad. III. Considerând, că reclamantul a făcut imposibilă executarea aceluia obligament, ca pârâtul să muncească cele 10 jughere donate lui și să dea jumătate din recoltă reclamantului, aceasta nu eșet motiv pentru rezilierea contractului, mai ales, că reclamantul este în posesiunea celor 10 jughere, pe care le poate munci în parte cu oricine. în cazul cel mai rău, poate cere reclamantului daune ori obligarea pârâtului la executarea contractului, iar chestia că pârâtul ar fi renunțat la contractul din litigiu nu este un temei de cțiune, iar în apel baza de drept a acțiunii confor mart. 494 pr. civ.

nu poate fi schimbată, de altfel, despre drepturi se poate renunța numai precis și cert și nu prin declarații vagi și generale făcute în conversațiuni cu persoane neinteresate, deci și al treilea motiv de apel al reclamantului este neîntemeiat, iar motivul prim de apel al reclamantului deși întemeiat n'are influență asupra soluționării cauzei.

Pentru aceste motive redactate de dl. prim-președinte Dr. Andrei Ilie, Curtea văzând și dispozițiunile art. 425 și 508 p. c. referitoare la cheltuieli;

În numele legii, a dat următoarea decizie: respinge ca nefondat apelul lui Pinteș Ilie, în contra sentinței Nr. 1784-1929 din 19 Dec. 1930 a tribunalului Satumare, secția II-a pe care o confirmă.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția III-a.

Nr. C. III, 2445. 28. 1931. Președinte: Victor Popp, preș.

Art. 924—927 c. c. a. — Vânzare de animale. — Vicii ascunse. — Desființarea contractului.

Pârâtul Opincar Avram, a făcut recurs contra sentinței Nr. Ca. 7462. 25. 1930, a Tribunalului Alba, Secția I, pronunțată în proces cu reclamantul Berindei Nicodim.

Pârâtul a cerut casarea sentinței Tribunalului cu cheltuieli de judecată și a invocat ca motiv de casare: Violarea art. 270, 251, 249, 358, 250. 425 și 508 pr. civ. apoi violarea art. 922, 925, 926 și 927 c.c.a. expunând:

a) că identitatea calului vândut de pârât reclamantului cu aceia a calului mort și căruia i s'a făcut autopsie de veterinarul Dr. Eugen Behari nu este dovedită.

b) Că reclamantul neînștiințând pe pârât de boala calului, el nu mai poate beneficia de dispozițiile legii referitoare la răspunderea pe vicii.

c) Că din opiniunile medicilor veterinari Dr. Eugen Behari și Dr. Iuliu Ciobanu nu se constată că animalul a fost bolnav de dalac, în momentul vânzării, iar pe depozițiile confuze și interesate ale martorilor, nu se poate pune temei, iar declarațiile D-rului Behari, audiat ca martor este nulă nefiind respectate dispozițiunile legii de procedură.

d) Greșit instanța de apel, a acordat reclamantului spesele de prima instanță.

Reclamantul a cerut respingerea recursului cu spese.

Motivele de casare sunt nefondate.

Reclamantul Berindei Nicodim, prin acțiune, arată că în ziua de 23 Iunie 1925, pârâtul Opincar Avra mi-a vândut un cal sur cu prețul de 6700 lei; pe care reclamantul la 24 Iunie 1925 l'a vândut lui Puiuleț Simion. Calul, aflându-se la noul cumpărător, în ziua de 29 Iunie 1925, a murit, iar prin autopsia făcută la veterinar s'a văzut că animalul a murit de dalac, boala de care a suferit și în momentul vânzării. Reclamantul a cerut rezilierea vânzării și restituirea prețului de 6700 lei și 1100 lei alte daune.

Pârâtul s'a apărat și a negat identitatea calului care a murit, cu cel care a fost obiectul vânzării. Că reclamantul neînștiințând pârâtului, viciul calului, el nu poate pretinde rezilierea vânzării.

rei și în tot cazul nu este dovedită existența maldiei în momentul vânzării.

Judecătoria, după audierea martorilor, prin sentință a respins acțiunea, motivând că nu s'a stabilit indentitatea calului.

În urma apelului, Tribunalul, după audierea părților sub jurământ și după ascultarea expertului Dr. Iuliu Ciobanu asupra naturii și evoluției boalei dalacului, prin sentința atacată a reformat sentința judecătorească și a admis acțiunea în parte și l-a obligat pe pârât la restituirea prețului cum și la spesele procesului din ambele instanțe și a respins cererea de daune, iar prin considerentele, luând în vedere întregul rezultat al probelor stabilește în fapt, că reclamantul Berindei Nicodim, în ziua de 23 Iunie 1925 a cumpărat dela pârâtul Opincar Avram un cal sur cu prețul de 6700 lei și că astfel cum arată martorii a doua zi reclamantul acelaș cal, l'a vândut lui Puiuleț Simion, care l'a luat în primire. Că animalul imediat s'a îmbolnăvit și noul cumpărător a voit să restituie reclamentului calul, dar în drum la Abrud calul a murit și tot atunci veterinarul Dr. Eugen Behari, făcând autopsia, a constatat că animalul a murit de dalac. Tribunalul constată că reclamantul s'a împăcat cu Puiuleț Simion. Instanța de fond luând de bază data morții calului — 29 Iunie 1925 — cum și opiniunile medicilor experți a stabilit că într'adevăr, în ziua de 23 Iunie 1925, calul era infectat de dalac, boală de care nu putea fi salvat. Mai departe, Tribunalul motivează că afirmația D-rului Behari, din actul de autopsie, că acel cal, pe care l'a constatat ar fi fost vânat, o explică prin împrejurarea, că medicul nu cunoaște bine limba română; iar faptul că vânzarea din 23 Iunie 1925, a fost menționată în biletul de vite în ziua de 1 Iulie se datorește împrejurării să pârâtul a dat târziu reclamantului biletul calului. În fine Tribunalul argumentează în drept, că în spețe art. 925 și 926 c.c.a nu-și au aplicațiune, deoarece reclamantul nu-și sprijină probațiunea pe prezumția legală, ci pe temei de probe directe.

Având în vedere, că din sentința atacată se vede că, Tribunalul constată indentitatea calului; și în privința aceasta motivează întemeindu-se pe depozițiile martorilor pe care le discută și arată că acelaș cal pe care pârâtul l'a vândut reclamantului în ziua de 23 Iunie 1925, este acelaș care a murit în ziua de 29 Iunie 1925 și căruia D-rul Eugen Behari i-a făcut autopsia. Mai departe Tribunalul explică și motivează, că trecerea acestei prime vânzări ulterior morții calului, în biletul de vite, se datorește faptului, că pârâtul i-a remis reclamantului biletul de vite, cu o întârziere de mai multe zile.

Că dar întrucât Tribunalul a stabilit starea de fapt conform rezultatului integral probelor și printr'o amănunțită motivare și apreciind încrederea ce inspiră declarațiile martorilor, fapt ce scapă cenzurei instanțelor de casare, prin aceasta, instanța de fond, cu respectarea dispozițiilor art. 270 c.p.c. și-a îndeplinit obligațiunea de motivare și prin urmare această parte a motivului de casare este nefondată.

Considerând că dacă prin art. 924-927 c.c.a. în privința stabilirei viciului ascuns la vânzările

de animale legea prevede o prezumție legală dedusă din natura boalei de care animalul a murit și din timpul ivirii acestui eveniment, socotit dela predare, cu condiția ca cumpărătorul să înștiințeze vânzătorului faptul în timp util; însă din cauza omsiunei înștiințării, potrivit art. 927 c.c.a. nu decurg alte consecințe, decât aceia că cumpărătorul nu poate uza, în acțiunea pentru rezilierea vânzării, de prezumția legală, mai sus arătată și el va avea sarcina să dovedească faptul alegat prin orice probe: martori, experți, etc., iar judecătorul în stabilirea stărei de fapt are dreptul de suverană apreciere, conform art. 270 c. pr. civ.

Că dar, aceasta fiind principiul legii, Tribunalul printr'o justă interpretare a textelor de lege, în această acțiune de rezilierea vânzării, a admis reclamantului cererea de a administra proba viciului ascuns al calului cumpărat, existent în momentul cumpărării, chiar și fără a fi înștiințat vânzătorului viciul descoperit, și așa fiind și această parte a motivului de casare este nefondată.

Având în vedere, că din sentința recurată se constată că Tribunalul motivează și constată în fapt întemeindu-se pe actul de autopsia calului făcută de medicul oficial Dr. Eugen Behari, care a stabilit că animalul a murit de dalac, cum și pe opiniunea celui alt expert veterinar care într'adevăr atată că animalul a murit de dalac la 29 Iunie 1925 și dată fiind evoluția boalei, în ziua de 23 Iunie 1925, animalul era contaminat de virusul boalei; și așa dar această stare de fapt fiind sprijinită pe probe și printr'o complectă motivare, motivul de casare bazat pe violarea art. 270 pr. civ. și în această parte este nefondată.

Simpla împrejurare că declarațiunea Doctorului Behari, ascultat ca martor pentru indentitatea calului, ar fi fost viciată pentru motive formale nu este esențială, deoarece Tribunalul, pentru stabilirea indentității animalului se întemeiază pe alte probe, indiferent de declarația acelui medic, așa că această obiecțiune, cu drept cuvânt, Tribunalul a găsit-o lipsită de interes;

Tribunalul reformând sentința judecătoreiei și admitând acțiunea printr'o bună aplicare a art. 425 și 508 pr. civ. a obligat pe pârât la plata tuturor speselor și deci motivul de casare este nefondat.

Pentru aceste considerente Curtea, a respins recursul și a obligat pe pârât la spese conform art. 543 pr. c.

[CURTEA DE APEL CLUJ, Secția III-a]

Dec. No. C. III 3631. 24. 1931. Preș.: V. Popp, președinte

Art. 1042 c.c.a. — *Terțiul plătit, ca să aibă acțiune în restituire, trebuie să facă proba preexistenței unui raport de drept între debitor și creditorul care a prestat plata, cum și faptul că terțiul plătit a făcut o plată efectivă; cu efectul de a stinge creanța și să-l libere definitiv pe debitor de vechiul creditor.*

Reclamantul Aviron Balomiri a făcut recurs contra sentinței No. Ca. 2303. 19. 1930, a tribunalului Hunedoare Secția III-a, pronunțată în proces cu pârâtul Toma Badiu;

Reclamantul a cerut casarea sentinței tribu-

malului și cheltueli de judecată invocând următoarele motive de recurs :

Violarea art. 1042 c.c.a. fiindcă instanța de fond a respins acțiunea de restituire pe considerațiunea că datoria pârâtului nu se poate socoti ca plătită prin cambii date de recurent creditorului.

Recursul este nefondat.

Reclamantul înaintea instanțelor de fond a susținut că pârâtul în calitate de sasier al comunei Balomir a avut însărcinarea să încaseze dela locuitori sume de bani pentru împlinirea prețului unei păduri cumpărată de comună dela Iulian Vulcu. Pârâtul fiind demis din funcțiune, reclamantul în calitate de notar al comunei a fost delegat să controleze gestiunea pârâtului, dar acesta n'a putut justifica lipsa sumei de 44.637 lei încasați în contul prețului pădurei, iar reclamantul totuși în procesul verbal de luare în primire a casei, a trecut că gestiunea a fost predată în regulă în schimb însă pârâtul a dat reclamantului actul scris intitulat „dovadă” cu data de 30 Iulie 1926, în care recunoaște că a rămas dator cu suma de mai sus și se obligă să plătească banii direct lui Iulian Vulcu, vânzătorul pădurei. Că pârâtul neplătind datoria reclamantului, pentru a evita un proces contra comunei, a dat în plată vânzătorului Vulcu cambii pentru 44.637 lei și pe temeiul acestor fapte reclamantul prin acțiune a cerut ca pârâtul să fie obligat a-i restitui acea sumă întrucât el a plătit o datorie a pârâtului.

Judecătoria, prin sentință, a respins acțiunea și prin considerente stabilește că nu se constată că pârâtul a sustras banii destinați plății pădurei comunei căci din procesul verbal de predarea gestiunii, nu se dovedește faptul, iar actul scris (dovada) este contestat ca fiind dat din eroare. Că actul scris nu constată o obligațiune a pârâtului față de Vulcu, căci nu se stabilește că acesta a acceptat-o ci cel mult acel act ar constitui proba unei creanțe a comunei. Că în fine reclamantul nu dovedește că a plătit lui Vulcu suma de 44.637 lei ci numai că i-a dat cambii fapt care nu echivalează unei plăți a creanței.

Reclamantul a făcut tapel și înaintea tribunalului a cerut proba cu martori spre a dovedi că polițele au fost date în achitarea datoriei.

Tribunalul a respins apelul și prin considerentele sentinței sale a adoptat în totul motivele sentinței judecătorești și a înlăturat probatorul cerut găsind că starea de fapt este deplin clarificată.

Asupra moivului prim de casare;

Considerând că din dispozițiunile art. 1042 c.c.a. rezultă că cel ce pretinde că fără a fi avut mandat a stins prin plată o creanță a altuia legalmente datorită are dreptul, să ceră debitorului a cărui datorie a plătit-o restituirea sumelor, iar penru ca acțiunea să fie admisă se cere ca terțul plătit să facă proba preexistenței unui raport de drept între debitor și acel creditor care a primit plata, precum și faptul că terțul plătit a făcut o plată efectivă cu efectul de a stinge creanța și a-l libera definitiv pe debitor de vechiul creditor; de unde dar consecința că simplul fapt al reclamantului de a fi dat creditorului cambii pentru sumele datorate de pârâtul debitor și de a se obliga și el cambial față de creditor alături de debitor, la

plata aceleiași datorii, dar fără de a fi dovedit că a cheltuit efectiv sume în folosul debitorului o asemenea împrejurare nu întemeiază o acțiune în restituirea sumelor fiindcă această acțiune are de bază principiul de equitate „că nimeni nu se poate îmbogăți în dauna altuia” și prin urmare, atâta vreme, cât reclamantul nu dovedește o pagubă efectivă în patrimoniul său prin debursarea unei sume de bani de care pârâtul a profitat acțiunea este lipsită de bază.

Având în vedere că din considerentele sentinței tribunalului, rezultă ca fapt constant că reclamantul n'a achitat efectiv creanța de 44.637 lei, datorată de comună vânzătorului pădurei și pentru care pârâtul prin actul scris s'a obligat să o achite creditorului, ci reclamantul, s'a mărginit să dea creditorului cambii semnate de dânsul, cu plăți la scadente și așa dar prin aceasta, reclamantul n'a dobândit dreptul la restituiri de sume, de oarece el n'a făcut proba stingerei creanței și liberării debitorului printr'un sacrificiu real din patrimoniul său adevărat prin debursarea unor sume de bani, și deci tribunalul printr'o bună aplicațiune a citatului text de lege, a respins acțiunea care era evident prematură și așa fiind motivul de casare este nefondat.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția III-a

Dec. Nr. C. 2028. 11. 1930 din 11 Nov. 1931. Preș.: V. Popp

Ordonanța 4420-1918. — Convenție de înzestrare, având de obiect un imobil, și intervenită între părinte și copil trebuie, pentru existența ei valabilă, să fie făcută în scris. — Aplicațiunea art. 1220 c. c. a., conform căruia copilului i se conferă numai un drept de creanță

Deliberând asupra recursului reclamantei prin care se susține că instanța de apel cu violarea art. 1220 din cod. civ. austriac și cu greșita aplicațiune a ordonanței 4420-1918 a respins acțiunea motivând că întrucât promisiunea de dotă nu s'a cuprins în act scris, aceea este nulă și neavenită, ori din dispozițiunea art. 1220 c.c.a. rezultă că înzestrarea copiilor este o obligație legală a părinților și așa fiind pentru a fi valabilă nu este nevoie să fie cuprinsă într'un act scris, cu alte cuvinte în asemenea împrejurări nu sunt aplicabile dispozițiile ordonanței, deoarece aceasta se aplică numai la obligațiunile derivate ex contractu, iar nu și la cele derivate ex lege.

Curtea, având în vedere că potrivit ordonanței guvernului maghiar No. 4420-1928, pentru valabilitatea actului juridic prin care se înstrăinează imobilele este necesar ca actul juridic să fie redactat în act scris iar în senzul ordonanței actul juridic este actul convențional referitor la înstrăinarea imobilelor.

Considerând că convenția de înzestrare, încheiată între părinte și copil constituie un act juridic în neszul ordonanței, ca atare este necesar să fie cuprinsă în act scris dacă se referă la un bun imobiliar.

Nu se poate obiecta art. 1220 c.c.a. obligând pe părinți la înzestrarea copiilor, pentru că legea nu conferă copilului decât un drept de creanță, de a fi înzestrat din averea părinților și în acest scop

în caz de refuz, din partea părinților, este în drept copilul să facă acțiune în instanță care va hotărâ dota convenită în numerar.

Însă, nici decum nu are copilul drept în baza obligațiunii de înzestrare la proprietatea unor imobile determinate ale părinților, așa încât dacă totuși le pretinde, baza acțiunii nu este însăși legea, ci promisiunea de dotă, adică convențiunea intervenită între copil și părinte cu privire la înzestrare care convențiune, ca și celelalte acte de înstrăinare trebuie cuprinsă în scris, în conformitate cu disp. ordonanței care nu face nici o distincțiune sub acest raport.

În temeiul considerentelor de mai sus recursul este neîntemeiat și ca atare a trebuit respins.

Cheltuelile de recurs s'au acordat în baza art. 424, 425 și 543 pc.

Jurisprudențe comerciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I-a.
Dec. No. 328 din 7.III.1932. Preș.: Titu Magheru, consilier

Faliment. — Contract bilateral al falitului, anterior declarării în stare de faliment. — Curatorul falimentului poate: fie să renunțe la el, fie să ceară îndeplinirea lui, dacă a fost îndeplinit în parte, sau nu a fost îndeplinit de loc. — Termen pentru a declara alegerea.

Potrivit art. 20 legea falimentului, dacă un contract bilateral n'a fost îndeplinit anterior declarării falimentului de către nici una din părți, sau a fost îndeplinit numai în parte, curatorul masei poate pretinde îndeplinirea contractului sau poate renunța la el, dar la cererea celeilalte părți contractante, el este obligat a se declara în termenul stabilit judecătorește, dacă voiește îndeplinirea contractului, căci în caz contrariu, nu mai poate pretinde îndeplinirea.

În speță, instanța de fond constată că contractul intervenit între părât și falit fiind îndeplinit în parte, curatorul masei a ales îndeplinirea contractului somând pe părât să plătească prețul.

Așa fiind, în speță, ne aflăm în cazul prevăzut de art. 20 legea falimentului, care a fost bine aplicată în cauză și deci nu poate fi vorba de violarea art. din menționata lege, care dată fiind situațiunea de fapt mai sus amintită, nu era aplicabilă în cauză.

Jurisprudențe procedurale

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția III-a.

Dec. Nr. C. 3896. 13. 1931. Președinte: Victor Popp

Judecătoria mixtă Dej, prin deciziunea Nr. 4331/1925, la cererea reclamantei Iacobi Margareta a fixat ziua de 20 Iulie 1931, pentru vânzarea averii mobile a urmăritului Dr. Eugen Vamos, pentru plata sumei de 24.000 lei. Pe baza acestei Deciziuni, Corpul portăreilor Tribunalului Someș, a emis publicațiunea Nr. 1283-1931, pe care o comunicat-o datornicului, Dr. Eugen Vamos, după cum însuși recunoaște, în ziua de 13 Iunie 1931.

Dr. Eugen Vamos, în ziua de 17 Iunie 1931, a intentat acțiune tribunalului Someș, în contra Margaretei Iacobi și pe baza art. 39 din legea LIV 1912, a cerut încetarea execuției și totodată, potrivit art. 31 din legea execuțională a cerut suspendarea continuării execuției, susținând în acțiune, că suma de 24.000 lei pentru care a fost ordonată execuția este plătită integral, și anume: prin depunerea sumei de 11.891 lei, cu recipisa Nr. 3285-1930 a Administrației Financiare a jud. Someș și aflată în depozit la judecătoria Dej, sub Nr. 4391-1925. În privința restului capitalului, reclamantul pretinde că datoria este stinsă prin compensație, deoarece Margareta Iacobi îi datorește următoarele sume: în baza deciziunilor judecătorești Dej și anume: 6662 lei, în baza deciziunii Nr. 9486-1929, apoi 6571 lei în baza deciziunii Nr. 3736-1930 și în fine 812 lei 50 bani, în baza deciziunii Nr. 9171-1929.

Tribunalul prin încheierea Nr. 1593/1921/2 a respins cererea de suspendarea continuării execuției, motivând că acțiunea de încetarea execuției spre a putea avea putere suspensivă trebuie intentată conform art. 31 din Legea execuției în termen de trei zile dela efectuarea execuției, iar nu în trei zile dela fixarea licitației, așa după cum reclamantul a făcut.

Reclamantul Dr. Eugen Vamos, a făcut recurs contra Încheierii Tribunalului și prin motivele recursului se plânge de greșita aplicațiune a art. 31 din legea de execuție.

Recursul este nefondat.

Considerând că din dispozițiunile art. 31 din legea execuțională rezultă, că acțiunea pentru încetarea execuției, are efect suspensiv de executare numai în cazul când faptul care aduce stingerea dreptului de execuție este dovedit de reclamant prin act autentic sau act privat cu deplină forță probantă și dacă acțiunea este înaintată în termen de 3 zile care se socotesc dela data efectuării execuțiunii (sechestrul) ori dela data înmânării deciziei, prin care se încunoștințează intabularea dreptului execuțional în cartea fonduară. Iar dacă faptul care determină stingerea dreptului de execuție a luat fiindă ulterior efectuării execuției termenul de trei zile se socotește dela data încunoștințării făcute debitorului, a actului de procedură execuțională, efectuat după ivirea faptului care stinge dreptul de execuție și rațiunea este că partea prin încunoștințarea acelu act este deșteptată, că creditorul urmărește încă, în mod nedrept executarea unei creanțe pe care debitorul o socotea stinsă în baza unui fapt sau act ivit ulterior sechestrării.

Că așa fiind admitând chiar că atât plata efectivă cât și cazul de compensație pretinsă de reclamant sau întâmplat ulterior sechestrării, totuși acțiunea nu poate fi considerată a avea efect suspensiv, deoarece după cum s'a arătat, reclamantului a primit actul de publicațiunea licitațiunii în ziua de 13 Iunie 1931, și într'adevăr aceasta este actul de procedură execuțională efectuat ulterior ivirii faptului stângerei dreptului de execuție și dela care act se socotește termenul de trei zile, — însă acțiunea a fost introdusă la 17 Iunie 1931 adică după expirarea acestui termen și deci cererea de

suspendarea continuării execuției bine a fost respinsă și în consecință recursul s'a găsit neîntemeiat.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I-a
Dec. No. 250. Dos. Nr. 1800-1931. Președinte: V. Sandor
Cheltuelile de judecată în procesele de eșire din indiviziune. — Cine trebuie să le suporte?

Având în vedere că prin motivul de casare se susține de recurenți că numai cu exces de putere, violare de lege și a principiului de drept și jurisprudenței constante, că în procesele de eșire din indiviziune cheltuelile de judecată se sistează reciproc, i-a obligat să plătească 12.900 lei cheltueli de judecată deși este necontestat că litigiul de față privește o eșire din indiviziune asupra unor imobile.

Considerând că în principiu, procesele de eșire din indiviziune fiind presupuse ca făcute în interesul comun al tuturor părților cari figurează în instanță, deoarece într'un litigiu se stabilește drepturile fiecăruia din părțile în proces, urmează de aci, că fiecare parte are să suporte personal cheltuelile făcute de ea.

Că într'un astfel de litigiu, urmează ca să se compenseze reciproc cheltuelile de judecată.

Că așa fiind, numai cu violarea principiului de drept mai sus enunțat, instanța de apel a obligat pe recurent să plătească cheltueli de judecată în procesul de eșire din, indiviziune ce au intentat iar cererea reclamantilor de a se depune prețul vânzării în alt mod decât cel prevăzut de legea execuțională, chiar nelegală fiind, nu justifică soluția dată, întrucât nu a dat naștere la cheltueli în plus pentru pârâta Bancă de Agricultură Industrie și Comerț mai ales că reclamantii dela prima sedință au consimțit ca licitația să se execute conform propunerii Băncii de Agricultură, Industrie și Comerț.

Că deci motivul de casare fiind întemeiat, recursul urmează a fi admis casându-se decizia atacată cu recurs.

Că în fond pentru considerațiile expuse mai sus, urmează ca să se compenseze reciproc cheltuelile de judecată.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I-a
Dec. No. 100 din 26. I. 1932. Președinte: S. Tipei, consilier.
Excepții procedurale. — Termenul când pot fi ridicate în cazul când pârâatul n'a fost invitat să depună întâmpinare.

Este adevărat, că potrivit art. 14 din legea accelerării în vigoare, excepțiile procedurale, cari nu vor fi fost propuse prin întâmpinare, sau în termenul acordat conform legii în acest scop, nu vor mai putea fi ridicate în cursul procesului, afară de cele de ordine publică.

Decăderea din drepturi prevăzută de acest articol, se referă nu numai la cazurile când partea chemată în judecată a fost pusă în măsură să facă întâmpinare în condițiunile prevăzute de art. 4 din aceeaș lege, deoarece numai atunci când se constată că, odată cu citația, un exemplar de pe acțiune și copii de pe acte, i s'a comunicat și o invitație scrisă de a depune la dosar, în termenul fixat,

o întâmpinare scrisă și totuși partea nu s'a conformat invitațiunei, poate fi considerată în omisiunea de a fi depus întâmpinare, iar nu și în alte cazuri neprevăzute de lege.

Așa fiind, în drept și întrucât în speță este necontestat că intimata nu a fost pusă în întârziere printr'o invitație scrisă, potrivit art. 4 din legea accelerării în vigoare să depună întâmpinare scrisă în care să-și formuleze toate excepțiunile sale, evident că, neintrând în prevederile art. 14, numita era în drept să ridice în instanță, iar aceasta să-i admită, excepțiunea de incompetență în cauză și în consecință nefiind întemeiat nici acest motiv de casare, recursul urmează a fi respins.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I.
Dec. No. 96 din 25. I. 1932. Preș.: D. Volanschi, prim-preș.
Drept de intabulare dobândit. — Poate fi cedat unei alte persoane.

Deși este exact, că dreptul de intabulare este un simplu drept de creanță, ce derivă din contractul de vânzare, sau alt titlu de dobândirea unui imobil și prin urmare, din cauza efectului relativ al contractului, nu leagă decât părțile contractante, totuși nimic nu se opune ca un atare drept, ca și orice drept de creanță în genere, să poată fi cesionat unei alte persoane.

Prin urmare, în speță, recurenta dobândind un asemenea drept în achitarea sumei dată de dânsa, rezultă în mod clar că, prin aceasta i s'a cedat implicit și dreptul de a putea cere dela fostul proprietar, în locul cedentului, actul de intabulare la care fostul proprietar era obligat să-l dea cedentului, căci cine vrea scopul vrea mijloacele.

Deci, numai prin violarea normelor legale și prin exces de putere instanța de apel a respins în speță acțiunea pe motiv că terțiul cedant nu ar fi acceptat cesiunea, pentru că nicăeri legea nu pretinde o asemenea acceptare în vederea valabilității unei cesiuni, iar în cep rivește raportul juridic între reclamantă și pârâta, acest raport a fost stabilit prin efectul cesiunii.

Jurisprudențe penale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II-a
Dec. Nr. 3503-1932. Dos. 3668-932. Preș. C. Gh. Rătescu
Ce se înțelege prin circumstanțe ușurătoare. — Aplicațiunea art. 92 c. p.

Având în vedere că acest recurs este făcut cu invocarea cauzei de nulitate materială prevăzută de art. 385 p. 3 proc. pen. și anume din cauză că s'a făcut aplicarea art. 92 c. p. și pentru agravarea pedepsei.

Având în vedere că faptul imputat acuzatei și constatat de instanțele de fond este acela că, întreținând legături de dragoste cu lezatul Nicolae Popoviciu și aflând că acesta avea intențiunea să se căsătorească cu o altă persoană, după o aprinsă și îndelungată discuțiune urmată între dânsii în camera pe care acuzata o ocupa la hotelul New-York din Cluj în dimineața zilei de 23 Decembrie 1928, numita i-a asvârlit, în față un pahar

cu acid sulfuric (vitriol) producându-i arsuri grave cari au necesitat internarea lezăturii în spital unde a stat sub tratament două luni și în urma căror a rămas desfigurată, rezultat urmărit de inculpată.

Având în vedere, că tribunalul la măsurarea pedepsei, a luat în considerare ca circumstanțe atenuante faptul că acuzata nu a mi fost pedepsită și că cedat unui sentiment puternic de gelozie și de răzbunare, față de ingrătitudinea lezăturii pe care ea îl îngrijise cu devotament în cursul unei boale; că, în consecință, făcând în cauză aplicațiunea art. 92, c. p. tribunalul a condamnat pe acuzata la un an reclusiune în baza rt. 301 comb. cu rt. 303 și 305 c.p.

Că acuzata declarând apel pentru stabilirea nevinovăției sale, iar Ministerul public, pentru agravarea pedepsei, Curtea prin deciziunea supusă recursului, constatând că tribunalul nu a apreciat îndeajuns circumstanțele atenuante ce vin în favoarea acuzatei și că pedeapsa dată era prea mare și în disproporție cu gradul ei de culpabilitate, a reformat, în parte, sentința tribunalului și făcând o mai largă aplicațiune a art. 92 c. p. i-a redus condamnatiunea la șase luni reclusiune, după cum s'a arătat și mai sus.

Considerând că prin circumstanțele atenuante, în sensul art. 92 c.p. trebuie să se înțeleagă numai acele fapte cari, fără a aduce vre-o atingere moralei sociale, pot fi apreciate în mod rațional drept cauza de diminuare a culpabilității acuzatului, susceptibilă, deci, de a justifica o micșorare a pedepsei printr-o aplicațiune mai blândă a legii penale.

Că, dacă în spiritul textului de mai sus, gelozia care a turburat rațiunea infractorului sau buna lui conduită anterioară, pot fi considerate ca circumstanțe atenuante, nu tot astfel este cu sentimentul răsbunării care, fiind o pornire imorală, și eminamente antisocială, nu ar putea în nici un caz să atragă pentru acuzat indulgența instanței de judecată.

Considerând, dar, că atât tribunalul cât mai ales Curtea au greșit când au numerat printre circumstanțele atenuante de cari acuzata era în drept să beneficieze, impulsivitatea care a îndemnat-o la săvârșirea faptului pentru a pedepsi ceea ce socotia dânsa ca o nerecunoștință din partea lezăturii; că această dorință de răzbunare — este un sentiment josnic care departe de a atenua, implică dimpotrivă, o agravare a culpabilității și ca atare exclude orice idee de favoare pentru cel vinovat.

Că astfel fiind, deși ținând seamă de celelalte circumstanțe atenuante, precum de împrejurările în care s'a săvârșit infracțiunea aceasta, Înalta Curte găsește, că aplicațiunea art. 92 c.p. este justificată și prin consecință recursul Parchetului General nefondat, totuși având acest recurs și în conformitate cu dispozițiunile art. 33 al. II n.p., urmează a se casa din oficiu deciziunea atacată numai în ce privește quantumul pedepsei, și restrângându-se aplicațiunea art. 92 c.p. a se condamna acuzata Balu Sofia, la un an reclusiune, menținându-se celelalte dispozițiuni din această deciziune.

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii, Respinge recursul introdus de Parchetul General al Curții de Apel Cluj și de acuzata Balu Sofia, în contra deciziunii cu No. 3441. 82. 1931 a Curții de Apel Cluj, Secția III-a.

Casează, din oficiu, în baza art. 33 al. II. n.p.p. deciziunea de mai sus numai cu privire la aplicațiunea pedepsei.

Condamnă pe acuzata Balu Sofia, la un an reclusiune, lăsând neatins celelalte părți ale deciziunii.

Data și citită în ședință publică, azi 21 Iunie 1932.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, București
Dec. 2973-1932. Dos. 3166-1932. Președ.: Al. Dem. Oprescu
Cum se pedepsește tentativa — Aplicarea art. 66 și 278 c. pen.

In ce privește motivul ultim de casare bazat pe art. 385 p. 3 pp ;

Considerând că faptul acuzatului, calificat tentativa crimei le omor, se pedepsește mai ușor decât infracțiunea consumată art. 66 comb. cu 278 c.p. — chiar sub minimum pedepsei stabilită pentru această infracțiune sau cu o pedeapsă de gen mai ușor.

Considerând însă că legiuitorul prin aliniatul prin al textului de mai sus, dispunând categoric că pedeapsa tentativei va fi mai ușoară decât a infracțiunii de acelaș fel consumată, prin aliniatul II, acordă judecătorilor facultatea să se scoboare în aplicarea ei sub minimum stabilit pentru pedeapsa crimei sau delictului consumat sau într-o pedeapsă de gen imediat, mai ușoară decât aceeași, întrebându-se pentru a preciza ideea cuvintelor: „se poate pedepsi“ cu un cuvânt, prin al. I, din art. 66 c.p. legiuitorul stabilește un principiu general și categoric în materie: „tentativa se va pedepsi mai ușor decât crimele sau delicturile consumate“, iar prin cel de-al doilea aliniat acordă judecătorilor facultatea ca pedepsele ce aplică în asemenea infracțiuni pot fi fixate sub minimumul pedepsei pentru crimele sau delicturile de acelaș fel, consumate sau chiar în genul imediat inferior.

Că, următor principiilor acestui text de lege, judecătorii pot aprecia pedeapsa în acelaș gen ca și cel fixat pentru infracțiunea consumată cu condițiunea imperioasă însă ca ea să nu egaleze în quantum cu maximumul pedepsei prescrite pentru crimele sau delicturile de acelaș fel consumate, ci totdeauna trebuie să fie mai mică.

Că așa fiind, pedeapsa din spetă fixată la 5 ani temniță grea, este legală, dată în cadrele de lege aplicate, deoarece în urma abolirii pedepsei cu moartea și în Ardeal, crima de asasinat se pedepsește cu temniță grea pe viață.

Că așa dar și acest ultim motiv de casare — art. 385 p. 3 pp. găsindu-se nefondat, recursul cătă a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea, în numele Legii, respinge recursurile declarate de acuzatul Siclodi Mihaiu și apărătorul special, contra deciziunii No. P. II. 1310-4/1931 a Curții de Apel Cluj.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE. Secția II-a
Dec. Nr. 2970-1932. Președ. : Al. Dem. Oprescu, consilier
Condițiunile esențiale ale crimei de asasinat. —
Premeditarea.

Considerând, că *prima de asasinat prevăzută și calificată de art. 278, c.p., implică ca element esențial premeditarea infracțiunii de către acuzat;*

Considerând, însă că *această premeditare nu trebuie să rezulte numai dintr'o simplă discuțiune momentană, cum este cazul în speță, pentru a se constitui un element esențial în compunerea infracțiunii de asasinat, ci ea trebuie să fie urmarea unei adânci reflexiuni din partea acuzatului, care să-i fi dat puțință să gândească cu sânge rece în cele mai mici amănunte, asupra săvârșirii faptului și consecințelor lui.*

Că, întrucât în speță, acuzatul rezultă că a discutat pe drum cu tatul său, suprimarea victimei, nu poate susține că a comis infracțiunea cu premeditare, în sensul art. 278 c.p., astfel cum greșit instanțele de fond au calificat faptul, ci și-au manifestat numai infracțiunea lor de a ucide.

Că dar motivul de casare se găsește fondat, iar hotărârea recurată cată a se casa, streă de fapt stabilită de instanțele de fond întrunind numai elementele crimei de omor prev. și calificată de art. 279 c. p. iar acuzatul urmează a se condamna în conformitate cu acest text de lege și cu aplicațiunea art 92 c. p. deja făcută la fond.

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii,

Admite recursul făcut de apărătorul privat al acuzatului Ștefan Gan, contra deciziunii No. P. II. 910-1931 a Curții de Apel Cluj.

Casează, pentru cauza de nulitate din art 385 pct. I b) pr. p. menționata deciziune, și calificând faptul acuzatului Ștefan Gan în conformitate cu art. 279 c. p. în baza acestui text de lege combinat cu art. 92 și 289 c.p. îl condamnă pe numitul la 8 ani temniță grea și excluderea pe timp de 10 ani, dela orice funcțiuni publice și exercițiul drepturilor politice.

Mentine în totul celelalte dispozițiuni referitor la computarea prevenției în condamnare.

Data și cetită în ședință publică, 11 Mai 1932.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția III-a

Dec. Nr. P. III. 2753. 10. 1931. Președ. Emil Zacharia

Având în vedere, că tribunalul Turda, judecând în cauză, ca instanță de apel a anulat sentința judecătorească de ocol, în ce privește declararea de vinovat a acuzatilor cu faptul pentru care au fost dați în judecată fpt care intră în decretul de amnestie pentru cauza de nulitate prevăzută de art. 381 pct. I c. menținând-o în celelalte părți.

Având în vedere că recurentul prin recursul ce a făcut tinde la casarea sentinței tribunalului pe motivele enunțate și anume: I. violarea art. 385 pct. I a și c și art. 552 al. 2 pr. p. prin aceea că la instanța de apel nu au fost prezenti acuzatii și din dovezile administrate nu s'ar fi dovedit că acuzatii Beldean Ion ar fi lovit pe lezat, iar acuzatul II Oltean Augustin, a fost în legitimă apărare.

Având în vedere că *legea de procedură pe-*

nală prin art. 552 nu cere prezența acuzatilor la desbaterea apelului și ca atare tribunalul judecând în lipsa lor, nu a violat dispozițiunile acestui text de lege, iar starea de fapt în ce privește faptul imputat acuzatului Beldean Ion și împrejurările de fapt în care s'a întâmplat faptul imputat acuzatului Oltean Augustin fiind stabilite de insantele de fond în baza dovezilor administrate, aprecierea acestor dovezi scapă cenzurei instanței de casare întrucât această apreciere a dovezilor este un atribut suveran și exclusiv al instanțelor de fond și ca atare recursul declarat pe acest motiv este neîntemeiat și a trebuit respins.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE. Secția II-a
Dec. Nr. 1597-1932. Președ. : Al. Oprescu consilier

Conform art. 166 din Legea Spirtului, Ministerul Finanțelor, are rolul de constataitor și prin nici un text de lege, nu i se atribue acțiunea publică.

Asupra recursului declarat de Ministerul de Finanțe în contra deciziunii cu No. P. III 2542.4. 1931 a Curții de Apel Cluj Secția III-a; prin care s'a respins apelul Ministerului de Agricultură și Domenii, dispunându-se trimiterea dosarului pentru a se comunica deciziunea cu Ministerul de Finanțe.

Având în vedere, că din actele dosarului se constată că prin procesul verbal de contravenție din 9 Februarie 1931, dresat în contra lui Poptene Alex. s'a dispus că susnumitul contravenient să fie deferit instanțelor judecătorești spre a i se aplica pedeapsa închisorii corecționale dela art. 161 lit. b. din legea din 27 Iunie 1930, întrucât numitul contravenient a fabricat rachiu fără să posede autorizație legală.

Că tribunalul Năsăud, prin sentința No. 1756 —1931 a stins acțiunea publică prin prescripție pe considerațiunea că faptul este prescris întrucât s'a săvârșit la 11 Noembrie 1930, iar prima dispozițiune judecătorească competente în cauză a avut loc la 30 Maiu 1931, data citărei părților în cauză, deci peste 6 luni — art. 31 din codul contravențiilor.

Că împotriva acestei sentințe făcându-se apel de către Ministerul de Finanțe, Curtea de fond, prin decizia supusă recursului l-a respins pe considerațiunea că e făcut de o persoană fără calitate, socotindu-l după titulatura avocatului ca fiind al Ministerului de Agricultură.

Având în vedere că din examinarea apelului declarat în cauză se constată că este declarat în numele Ministerului de Finanțe, de către avocatul Statului.

Că, dacă în titulatura menționată pe petiția de apel este trecut „Ministerul de Agricultură și Domenii” aceasta se datorește faptului că avocații Statului depind de acest Minister din punct de vedere organic, ei având dreptul să reprezinte Statul Român în orice Minister, când figurează în Justiție;

Că, dar numai printr'o greșită interpretare a putut socoti Curtea de fond că apelul nu este declarat de Ministerul de Finanțe.

In fond, considerând că în conformitate cu art. 166 din legea Spirtului dacă Ministerul are drept

de a cere instanțelor judecătorești și aplicarea pedepsei închisorii corecționale în afară de cea a amenzei, dată în prima instanță de Ministerul de Finanțe, prin aceasta nu înseamnă că dreptul de a cere pedepsirea se întinde în mod nelimitat atât timp cât nici o dispozițiune din menționata lege nu-i conferă acest drept.

Că nici un text din această lege nu-i atribuie și urmărirea acțiunii publice, Ministerul de Finanțe având rol de constatatator judecător în prima instanță, și numai în mod limitativ să ceară în conformitate cu menționatul text, și aplicarea pedepsei închisorii corecționale.

Considerând că în conformitate cu art. 412 pr. p. rom. calea recursului este însă la dispozițiunea Ministerului Public, părții urmărite și părții civile în ceiace privește pe fiecare.

Că în speță, Ministerul de Finanțe nefiind parte urmărită, neavând nici exercitiul acțiunii publice și nefiind nici parte civilă, urmează că recursul său este inadmisibil și deci că a se respinge ca atare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția IIa
Dec. Nr. 4703. 926. Dos. 4939. 925. Preș.: C. Chiselița, cons.

Apel penal făcut de partea vătămată. — Apelanta nu se prezintă spre a-l susține. — Nu este aplicabil art. 394 pr. pen. din Transilvania. — Nereprezentarea apelantei nu se poate considera ca revocare a apelului.

Asupra recursului declarat de partea vătămată Lucreția Mărgineanu, în contra încheierii Curții de Apel Cluj No. 2120. 7. 925;

Având în vedere că se constată din zisa încheiere în contra sentinței tribunalului Alba Iulia No. 520. 6. 925 prin care Ioan Florea și Gheorghe Pușcaș au fost achitați pentru crima de leziuni corporale grave care a cauzat moartea lui Stan Traian, Văduva acestuia anume: Lucreția Mărgineanu, a făcut apel la Curtea din Cluj;

Că această instanță, constatând că reprezentantul acuzatorului privat subsidiar a fost înștiințat iar partea vătămată a fost în regulă citată, și în consecință pe baza art. 394 alin. ultim procedura penală, ordonă restituirea dosarului tribunalului, fără judecarea cauzei;

Considerând, că art. 394 pr. pen. dispune că judecata cauzei nu are loc atunci când au fost retrase toate apelurile și că, apelul poate fi retras de cel care l'a declarat până la începutul ședinței restrânse, ce se ține pentru a aduce sentința celei de a doua instanțe;

Că în speță nereprezentarea părții vătămate, apelante nu poate fi considerată ca o retragere a apelului, cum greșit, a judecat Curtea de Apel și, așa fiind, urmează să se caseze încheierea Curții de Apel cu trimiterea la aceiași Curtea spre a judeca în fond apelul;

CURTEA DE APEL TIMIȘOARA, Secția III-a

No. Fisc. III. 3915. 1931. 3. Preș.: V. Calinescu, consilier
Impozit succesoral. — Cum trebuie să se procedeze la evaluarea succesiunii. — Uzufuctul asupra succesiunii influențează asupra valorii și mai are drept efect, că moștenitorul este scutit de

plata impozitului succesoral până la încetarea lui.

Art. 53, 56, 60 și 61 legea timbrului

Contra deciziunii Comisiei de Apel pentru așezarea impozitelor succesorale de pe lângă Administrația Financiară a județului Timiș-Torontal, dată la 19 Martie 1931 cu No. 246-1931, contribuabilii vād. lui Ioan Grün nāsc. Elisabeta Roos și alții în termen legal au înaintat recurs, pentru violare de lege și omisiune esențială.

În motivarea recursului lor, susțin moștenitorii, că Comisiunea de Apel, nu a ținut seamă de împrejurările locale și anume, că executându-se pe teren comasarea și primind și recurenții în schimbul imobilelor avute, imobile de o calitate mai inferioară, în urma acestei împrejurări valoarea reală venală a scăzut cu 23 la sută, tot asemenea nu s'a ținut seamă nici de criza generală în urma căreia împrejurări, imobilele din succesiune nici pe departe nu reprezintă valoarea arătată în deciziunea Comisiunii de Apel.

Dar Comisiunea de Apel a violat și dispozițiunile cuprinse în art. 53 lit. K. a legii timbrului, când nu a luat în seamă scăderea valorii nete în caz că proprietățile sunt grevate cu uzufuct, dar n'a ținut seamă nici de aceea, că succesiunea din chestiune pe lângă că e grevată cu uzufuctul văduvei decuiusului, mai e grevată și de uzufuctul mamei decuiusului, ceace influențează mult valoarea reală a succesiunii cu 30 la sută, la care urmează apoi a se plica trns de 100.000 Lei. prevăzută de rt. 17 legea timbrului.

Mai cer recurenții, că potrivit dispozițiilor cuprinse în art. 56 din legea timbrului, ca să plătească impozitele succesorale numai după încetarea ambelor uzufucturi și anume atât a mamei cât și a văduvei decuiusului.

Reprezentantul fiscului a cerut respingerea recursului.

Curtea având în vedere actele aflate la dosar, având în vedere susținerile părților înaintea Comisiunii de Apel, cât și în instanța de recurs;

Văzând și deciziunea atacată cu recurs;

Considerând, că deși potrivit art. 61 al. ult. din legea timbrului deciziunile Comisiunii de apel rămân definitive în ce privește chestiunea relativ la constatarea de fapt, la evaluări și aprecieri, totuși în calitatea lor de hotărâri quasi judecătorești sunt ținute a arăta elementele și dovezile pe cari le-a avut în vedere în formarea convingerii sale privitor la constatarea stării de fapt, la constatarea evaluării și aprecierii.

Comisiunea de Apel, în motivarea deciziunii sale se mărginește a arăta, că potrivit art. 53 lit. c. L. T. prețul imobilelor se stabilește luându-se în vedere prețurile de circulație din ultimii 5 ani, comisia procedează la evaluarea imobilelor din parte în part, luându-se în vedere opiniunea delegatului contribuabililor și stabilește valoarea netă a succesiunii în suma de 1.022.000 Lei.

Aceasta nu se poate zice, că ar fi o motivare suficientă, când nu se arată care au fost prețurile în ultimii cinci ani, sau că, în ce chip, și ce s'a luat de bază la calcularea valorii pe fiecare imobil în parte și ce elemente au servit la baza acestor evaluări și aprecieri, sau că s'a luat valoarea me-

*die per jugăr și s'a înmulțit cu numărul jughere-
lor din succesiune, și aceasta pe ce bază, sau că
s'a luat de bază venitul brut din roluri înmulțit cu
zece.*

Greșit susține Comisiunea de Apel, că fiscul nu este obligat să țină seamă de prețurile arătate în certificatul comunal, căci conform dispozițiilor cuprinse în art. 60 al 2 din legea precitată funcționarii fiscalului vor face constatările după declarațiile contribuabililor și actele prezentate, cum și orice alte acte, prin urmare acestea sunt primele elemente pentru constatarea valorii succesiunii, incontestabil că în cazul acela, că nu le-ar găsi sincere și acceptabile sau contrare cu notorietatea publică sunt în drept să facă cercetări la fața locului, să ceară ori cui informațiuni în această privință, să ceară lămuriri contribuabililor în scris sau verbal și numai după ce și-a format o convingere fermă asupra evaluării poate să stabilească valoarea succesiunii.

Comisiunea de apel absolut nu se ocupă cu acel motiv de apel, prin care contribuabilii cer scăderea de 30 la sută, din valoarea plinei proprietăți în urma faptului, că succesiunea este grevată cu uzufructul vidual în favoarea văduvei decuiusuli, precum nu se pronunță nici asupra uzufructului mamei decuiusului după cum prevede aceasta art. 53 lit. K. al. ult. și penultim.

Greșită este și aceea motivare a Comisiunii de Apel, când susține că potrivit art. 56 din legea timbrului împrejurarea că succesiunea este grevată cu uzufruct nu prevede nici o reducere, ci face numai o înlesnire de plată, căci în acel art. în al. 3 se prevede, că nuda proprietar va plăti impozitul aferent părții lui numai când va exercita vreun drept real sau va face act de dispoziție și în orice caz la încetarea uzufructului.

Comisiunea de Apel numai prin o omisiune esențială nu stabilește impozitul succesoral aferent până la încetarea uzufructului, îngrijindu-se totodată și de asigurarea aceluia impozit potrivit art. 67 din zisa lege.

Pentru aceste considerațiuni Curtea a trebuit să caseze deciziunea Comisiunii de Apel pe care o invită ca ținând seamă de considerentele acestei deciziuni să refacă impunerea impozitului succesoral potrivit textelor de lege arătate aci.

Jurisprudențe la legi speciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III-a.
Dec. Nr. 118 din 3.II.1932. Președ.: D. Volanschi prim-preș.

Artiști ai Teatrelor Naționale. — Nu sunt funcționari publici. — Rațiune.

În conformitate cu art. 1 din legea statutului funcționarilor publici, sunt funcționari publici cetățenii români, fără deosebire de sex, care îndeplinesc un serviciu public permanent, la stat, județ, comună sau la instituțiunile, al cărora buget este suspus aprobării parlamentului, guvernului sau consiliilor județene sau comunale.

Din această definițiune a legii rezultă că unul

din caracterele esențiale a calității de funcționar public este acela ca serviciul ce îndeplinește funcționarul să fie un serviciu public permanent.

Artiștii teatrelor naționale — oricare ar fi caracterul direcțiilor acestor teatre — nu sunt numiți într'un serviciu permanent încadrat într'o administrațiune publică, ci potrivit art. 18 din legea de organizare a teatrelor, ei sunt angajați cu contract, în mod temporar și în condițiunile speciale, variabile dela caz la caz, potrivit însușirilor artistice ale fiecăruia; că în această calitate, ei nu îndeplinesc un serviciu public în accepțiunea proprie a acestui cuvânt, deoarece prin nici o dispozițiune de lege nu li se conferă atribuțiuni de drept public, ci își execută — pur și simplu, — contractul sau angajamentul lor care e un act juridic de drept privat; că din această cauză ei nici nu pot fi supuși sancțiunilor penale pentru delict de serviciu, ca: luare de mită, abuz de putere, etc., și nici nu pot fi socotite ca ultraj ofensele verbale sau scrise, ce li s'ar aduce în exercițiul funcțiunii sau — mai exact — în îndeplinirea rolurilor ce li se încredințează, că tot din cauza caracterului lor de contractanți, angajați temporar și a îndeletnicirilor care exclude ideea de atribuțiune de drept public, legea teatrelor nu-i obligă să presteze jurământ de intrare în funcțiune, iar art. 6 din legea statutului funcționarilor publici le este inaplicabil.

Din toate acestea rezultă că artiștii dramatici nu sunt funcționari publici, și deci motivul de recurs este neîntemeiat și urmează a se respinge ca atare.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a

No. Fisc. 2361-2. 1931. Președinte: I. Mănescu

Pensie încasată pe mai mulți ani odată. — Trebuie ea considerată ca venit al anului în care s'a încasat cu ocazia impozitului global? Articolul 55 și 60 L. C. D.

În contra deciziunii Comisiunii de Apel, contribuabilul a făcut recurs cerând casarea în parte, a deciziunii și reducerea venitului global impozabil la 95.214 lei pe motivul că Comisiunea cu exces de putere și violarea art. 46 și 63 din L.C.D. l'a impus după suma integrală primită ca pensie pe 10 ani retroactiv și nu a scăzut pentru fiecare an suma de 9000 lei scutită de impozit.

Reprezentantul fiscalului a cerut respingerea recursului ca nefondat.

Având în vedere, că din dosarul afacerii că Comisiunea de impunere a procesului verbal din 8 Aprilie 1931 a impus pe contribuabilul Eugen Gocs la impozitul global după un venit de 18.521 lei, din care suma de 116.874 lei formează pensia primită retroactiv pe timp de 10 ani, că contri-

buabilul făcând apel contra impunerii Comisiunea de Apel a respins apelul în această privință pe motivul, că întreaga sumă fiind ridicată în anul 1930, aceasta a fost un venit al apelantului pe acest an, deci este supusă la impozitul global pe anul 1931 cu atât mai vârtos, că în anii precedenți n'a fost lovită de nici un impozit.

Având în vedere, că în conformitate cu art. 55 din l. c. d. impozitul progresiv pe venitul global se așează asupra întregului venit anual al contribuabilului, care se compune atât din veniturile supuse la impozitele elementare, cât și din cele scutite de acele impozite, iar conform art. 60 din această lege veniturile, cari intră în compunerea celui global se calculează pe baza veniturilor respective ale anului precedent.

Considerând că deși suma de 186.054 lei a fost încasată de contribuabil în anul 1930, aceasta nu formează în întregime venitul acestui an, ci venitul acelor ani pentru cari a fost acordată sub titlul de pensie, din ce urmează că în compunerea venitului global impozabil pe anul 1931, nu poate intra în întregime ci numai partea așărentă anului 1930, urmând ca restul să fie repartizat pe anii, pentru cari a constituit venit.

Că aceasta a fost și intențiunea legiuitorului rezultă din art. 60 p. b. l. c. d. și 155 din Instrucțiuni, cari prevăd că veniturile pentru cari impozitele elementare se încasează pe cale de reținere și vărsare directă intră în compunerea acelu global, astfel cum ele sunt impozabile la impozitele elementare pe anul precedent, ori pensia este un venit pentru care impozitul elementar se încasează pe cale de reținere, astfel nu poate intra în compunerea venitului global numai în măsură, cum era impozabilă pe anul precedent. Faptul că nu a fost încasată la timp, ci într'o sumă globală în cursul anului 1930 nu justifică de a fi impusă integral la impozitul global pe anul 1931, fiind un principiu de drept că neplata la timp a competențelor legale nu poate aduce salariatului un prejudiciu. Că întru cât s'ar impune în întregime contribuabilul ar fi supus la o cotă mai ridicată, decât dacă s'ar reporta pe anii pentru cari a constituit venit.

Considerând, că în conformitate cu art. 60 combinat cu art. 46 din l. c. d. din venitul impozabil la salarii se scade 9000 lei anual minimum de existență și numai venitul ce trece peste această sumă intră în compunerea venitului global.

Că Comisiunea de Apel, procedând contrar

acestor prevederi a săvârșit un exces de putere și a făcut o rea aplicațiune a legii.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția II-a

Dec. Nr. 348—1932. Preedinte I. Papp, președinte

Corijarea sentințelor. — *In această procedură intră și necalcularea exactă și conformă cu tariful minimal, a cheltuelilor de proces. — Art. 407 p.civ. Nu este cazul decât a se urma căile legale de atac.*

Prin cererea înregistrată în ziua de 19 Aprilie 1932 reclamantul a cerut corectarea deciziei No. C. II. 348-3-1932 a acestei Curți în ce privește suma fixată ca cheltueli de judecată și de apel pe motiv că s'a trecut o eroare de calcul la fixarea lor neținându-se seama de tariful minimal al avocaților și de valoarea obiectului procesului, care este un milion.

Considerând că în conformitate cu dispoz. art. 407 p.c., atunci când este vorba de o greșală de socoteală, nu se poate înțelege decât acelea strecurate dintr'un calcul asupra unor sume, asupra cărora s'a făcut vre-o discuțiune de către părți, cu ocaziunea desbaterii procesului și anume când suma cuprinsă în dispozitiv nu se potrivește aceleia care ar reeși din datele invocate în motivarea sentinței.

Având însă în vedere, că sumele, a căror corectare reclamantul le cere sunt sume fixate ca cheltuelile de proces și de apel în baza tarifului minimal al avocaților socotindu-se drept valoare a obiectului procesului suma de 25.000 lei (tabloul IV. observări, pct. I, din tarif), dat fiind că instanțele nu au statuat asupra fondului pricinii, ci asupra unei chestiuni prealabile, considerând că intrucât partea nu este mulțumită cu cheltuelile, îi este deschisă numai călea de atac ordinară în speță recursul în Casație, în temeiul considerentelor de mai sus, Curtea s'a pronunțat în sensul dispozitivului.

Anunț.

**Rugăm pe onor. abonați să binevolască a ne trimite costul abonamentului
Plata abonamentului vă rugăm la o
adresa Str. Iuliu Maniu Nr. 3. Cluj,**

Doamnă tânără licențiată, cu capital s'ar cointeresa la birou avocațial cu bună circulație, eventual la deschiderea unui birou.

Adresa la ziar.

» FRIGIDAIRE «

**Mai rece ca gheața
Mai eficient ca gheața
Mai sănătos ca gheața**

Frigul pentru nevoile casnice,
comerciale și industriale pro-
dus în mod automat pe cale
electrică. Pentru demonstrații
vă stă cu plăcere la dispoziție

AUZOMECANICA S. A. CLUJ

**Strada Regina Maria Nr. 10
Calea Dorobanților Nr. 18**

Reprezentanța generală:

Leonida & Co. S. A. din București

„Auto-Mecanica” S^ocietate Anonimă

Depozit de cauciucuri. Piese de schimb și accesorii **Str. Reg. Maria 10** Telefon 2-16 (Cluj)

Reprezentanța generală:

Garaje, benzină și ulei. Atelier de reparațiuni **Cal. Dorobanților 18**. Telefon 4-89 Cluj

Leonida & Co. București

Reprezentant al automobilelor

Chevrolet, Cadillac, La Salle, Pontiac și Oakland
renumitele uzini a lui General Motors